

1-0: Parla, poble, parla

written by Vicenç Relats | 3 de juliol de 2017

Jo era un xaval menut, però tot i així tinc un record prou viu del referèndum per a la llei de reforma política convocat per Adolfo Suárez el 15 de desembre de 1976, que proposava liquidar les corts franquistes i iniciar la democratització de l'Estat espanyol. Si més no, el recordo per la cançó enganxifosa i ben trobada que va servir per convocar-lo, que tota la mainada cantussejàvem i que sens dubte va ser clau per popularitzar-lo i donar-li carta de ciutadania entre una població tipa de quaranta anys de franquisme. "Habla pueblo, habla", deia aquella tonada populista que sonava festiva i fresca, interpretada pel grup *Vino tinto*, que, com els *Mocedades* i d'altres, eren tota una revelació televisiva del folk espanyol d'aquell final de la dictadura, encara tota en blanc i negre.

Va ser molts anys després que vaig saber que aquell referèndum que va marcar la Transició política i que m'era poc més que una referència musical havia tingut el boicot de l'oposició democràtica –encara que fos de baixa intensitat–, que cridava a no participar-hi. Un intent que, cal admetre-ho, va resultar fallit. Perquè la veritat és que la gent encara endormiscada pel règim feixista –que organitzava la consulta sense possibilitats reals de discussió– va sortir a votar d'una forma majoritària, amb una participació del 74,1% a Catalunya i del 77,7% a tot Espanya. Cap altre referèndum posterior –ni el de la Constitució espanyola, ni el de l'Estatut, ni el de l'OTAN– va aconseguir una participació superior. Potser la gent va respondre empesa per una proposta que entenien com una possibilitat real de canvi, fent cas omís de les consignes de les forces d'una oposició democràtica encara clandestina que, de fet, tampoc no tenia les possibilitats reals de fer arribar els seus arguments de forma nítida a la població.

Tot això tan antic i caspós em ve al cap, efectivament, tot

rumiant una mica entorn del referèndum de l'1 d'octubre, convocat pel govern de la Generalitat, sobre la independència de Catalunya. Ho dic per buscar cap paral·lelisme entre el tardofranquista i oberturista Suárez i el demòcrata independentista Puigdemont? No, esclar! Només faltaria. Amb tot, salvant totes les distàncies immenses que els separen, aquell referèndum que també va acabar conduint a un procés constituent pot fer-nos adonar que a vegades la població va més enllà de consignes establertes –sobretot si són de boicots fets des de l'amargor- quan no veu massa a què treuen cap, si entén que la convocatòria que se'ls fa pot servir per a un canvi desitjat. I aquest desig de canvi, que tothom sap que només es pot aclarir a les urnes, és el que es respira a la societat catalana d'avui. Per més que una part dels convocats a votar intentin desprestigiar-lo, saben que el desig hi és i que la majoria de la gent hi acabarà acudint.

Per això és tan trist veure el paper galdós del secretari d'organització del PSC, Salvador Illa, cridant a l'ordre als regidors i alcaldes socialistes que no pensen obeir la seva consigna de boicotejar el referèndum. Quina llàstima veure gent dita progressista fets uns inquisidors! De la gent del PP i de Ciutadans això era d'esperar, però del que encara queda del PSC sempre costa més d'empassar... Però ells s'ho sabran, tothom es lliure de fondre una herència rebuda com millor li plagui... Sort que molts d'ells, més fidels als ciutadans que al partit, no es deixaran entabanar.

El cas és que el referèndum de l'1-0, per més traves i oposició que tingui del govern de Madrid i dels seus satèl·lits polítics d'allà i d'aquí, està calant amb força, com ho demostra la credibilitat en l'opinió pública internacional d'una data ja fixada en l'agenda mundial. I és veritat que és difícil organitzar un referèndum amb un braç lligat a l'esquena per una obtusa i cega legalitat espanyola, però més difícil és encara aturar la revolta d'una gent pacífica que avança amb una papereta de vot a la mà, a qui es

vol presentar ridículament com a colpista.

Com més va més, els ingredients per a l'èxit de l'1-0 hi són. Perquè les coses lògiques tendeixen a imposar-se pel seu sentit natural. I potser també caldrà una cançoneta festiva i fresca, assumida com un himne a la llibertat, per treure la son de les orelles dels que desoiran els buròcrates amargats de torn, sempre disposats a posar portes al mar. Perquè aquests buròcrates encara no saben que la societat d'avui ja no és esclava dels designis dels funcionaris de saló ni de les directives *manu militari* d'uns partits polítics cada cop mirats amb més distància per la gent.

Via fora, doncs. I parla, poble, parla.

Article publicat a EL 9 Nou del Vallès Oriental el divendres 30 de juny.